

Welzijn Nieuwe Stijl

basis voor het lokale welzijnswerk, het
vrijwilligerswerk en de wijkgerichte dienstverlening

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Inhoud

Inleiding	3
1. Welzijn Nieuw Stijl	3
2. Context	4
3. Wat rekenen we tot WSN	4
4. Welke WNS-initiatieven zijn er al genomen	5
5. Implementatie	6
6. Consequenties	9
7. Communicatie	11
8. Financiën	11
9. Samenvattend tot slot	12

Inleiding

Nu de raad eind 2011 de visie op maatschappelijke ondersteuning in Velsen 2012 -2015 heeft vastgesteld, volgt de verdere uitwerking. Dit gebeurt per "kamer". Een van deze kamers is kamer 3 van het Wmo-huis: Leefbaarheid, sociale cohesie en vrijwillige inzet, hierna aan te duiden als Welzijn nieuwe stijl, basis voor het lokale welzijnswerk, het vrijwilligerswerk en de wijkgerichte dienstverlening.

In het onderstaande geven we aan hoe we deze kamer, op basis van de Wmo-visie, met de daar genoemde ambities en maatschappelijke ontwikkelingen (decentralisaties) gaan inrichten. Centrale gedachte in de Wmo is participatie: burgers doen er toe, zij doen mee vanuit een actief burgerschap en de eigen kracht en zijn daar primair zelf verantwoordelijk voor; zowel voor zichzelf als voor elkaar. Lukt dit niet, dan zijn maatschappelijke organisaties en de overheid aan zet. Het gaat dus om de verbinding tussen kansrijke en kansarme burgers met ondersteuning, begeleiding op maat.

1. Welzijn nieuwe stijl, basis voor het lokale welzijnswerk, het vrijwilligerswerk en de wijkgerichte dienstverlening

In 2010 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een nieuw begrip geïntroduceerd: Welzijn nieuwe stijl (WNS). Bij WNS zetten overheden, organisaties en burgers zich, vanuit eigen rollen en verantwoordelijkheden, preventief in op het oplossen van maatschappelijke problemen. Op basis van onderlinge afspraken worden rollen en resultaten vastgelegd. Specifieke doelstellingen zijn:

- organisaties, van vrijwilligers en professionals, zetten zich in om in de gemeente gewenste doelen te realiseren met de gemeente in de rol van regievoerder en opdrachtgever;
- het welzijnsaanbod is de mix van de visie van de gemeente, de vraag van de burgers en de kwaliteiten van de maatschappelijke organisaties. Het aanbod is geen doel op zich;
- inzet op collectieve arrangementen, vroegtijdig en preventief ingrijpen en op het aanspreken en versterken van de eigen kracht van burgers en groeperingen;
- samenwerking tussen partijen.

Belangrijk aspect van WNS wordt dus de heroriëntatie op de rollen van burgers, vrijwilligers en beroepskrachten. Vanuit onze regierol en als opdrachtgever richting organisaties en als facilitator van initiatieven van burgers en vrijwilligers-(groeperingen) gaat het dan om:

- de vraag achter de vraag: de omslag van aanbodgericht naar vraaggericht;
- de eigen kracht van de burger, met ruimte voor initiatieven van vrijwilligers- en bewonersgroeperingen;
- het direct handelen door beroepskrachten bij kwetsbare burgers die zich niet zelfstandig staande kunnen houden;
- professionals met passie en deskundigheid;
- een integrale, thematische en resultaatgerichte aanpak, met kennis en kunde vanuit meerdere sectoren.

Het WNS-beleid 2012 - 2015 beschrijven we in de volgende paragrafen: 2. enige achtergrond, 3. wat rekenen we tot WNS, 4. welke initiatieven zijn er al genomen, 5. de implementatie en 6. de consequenties. De paragrafen 7, 8 en 9 zijn gewijd aan communicatie, financiën met tot slot een korte samenvatting.

2. Enige achtergrond

We kunnen enige informatie ontleen op demografisch en sociaaleconomisch terrein aan de Atlas 2011 voor gemeenten voor de 50 grootste gemeenten in Nederland. Velsen kent ruim 67.000 inwoners, en staat daarbij op de 49e plaats. De bevolkingsgroei bedroeg in de afgelopen 10 jaar 0,1%; het percentage van de bevolking ouder dan 65 jaar is in deze 10 jaren constant gebleven op 17%, de leeftijdsgroep tussen 15 -29 jaar is licht toegenomen, tot een kleine 18%.

De etnische diversiteit is gering.

Het percentage éénouder gezinnen ligt onder het gemiddelde, het percentage gezinnen met kinderen erboven. Er zijn relatief veel laagopgeleiden. Het percentage bijstandsgerechtigden is laag, het percentage arbeidsongeschikten is gemiddeld. De langdurige werkloosheid is eveneens erg laag, nog niet 1% van de bevolking. Ook het percentage inwoners met een inkomen onder 105% van het sociaal minimum is gering. De netto participatiegraad van de beroepsbevolking bedraagt 70%, tegen 65% gemiddeld.

3. Wat rekenen we tot WNS

WNS past in de koers die Velsen in de afgelopen jaren richting welzijnsorganisaties (opdrachtformulering), burgers (actief burgerschap, burgerpanels) en het wijkgerichte werken al heeft uitgezet. Daarmee is het goed toepasbaar in ons lokale welzijnswerk, het vrijwilligerswerk en de wijkgerichte dienstverlening. Als toelichting:

Wijkgerichte dienstverlening

Het gaat hier om een werkwijze gericht op een optimale dienstverlening in de wijk, afgestemd op de behoeften van direct belanghebbenden. Aspecten zijn:

- vanuit bestaand beleid een uitvoeringsgerichte aanpak op het beheren en onderhouden van een schone, hele en veilige (fysiek en sociaal) leefomgeving (korte lijnen, maatwerk en snel handelen);
- het stimuleren van bewoners die zich via wijkinitiatieven willen inzetten voor de leefbaarheid in hun wijk;
- de interne informerende, signalerende en monitorfunctie tussen beleid en uitvoering (wijkbeheerders).

Vrijwilligersinzet

Velsen kent veel vrijwilligers, nl. 33 % van de bevolking (Leefbaarheidsmonitor 2011). Met veel toewijding zorgen zij er voor dat wij zinvol, veilig en aangenaam kunnen wonen en leven. Zij zijn actief in onder meer zorg, sport, cultuur, natuurbehoud, onderwijs, welzijn en dierenwelzijn, religieuze instellingen, internationale samenwerking en het openbaar bestuur. Daarnaast fungeren ze via actief burgerschap en burgerpanels als ogen en oren van de buurt. Inzet is nodig om dit percentage op peil te houden. Dit komt uitgebreid aan de orde in een afzonderlijke nota Vrijwilligerswerk 2013 -2015.

Regulier welzijnswerk

Velsen faciliteert sinds jaar en dag organisaties om activiteiten uit te voeren opdat burgers "wel zullen zijn", zich kunnen ontplooiën, participeren en elkaar kunnen ontmoeten. Organisatie, beheer en uitvoering zijn zowel in handen van beroepskrachten (professionals, docenten, beheerders) als van niet-betaalde krachten / vrijwilligers en buurtbewoners.

Decentralisatie AWBZ

Nu gemeenten komende jaren via de Wmo verantwoordelijk worden voor delen van de Awbz komen meer dan voorheen de kwetsbare burgers in beeld; burgers die via extra ondersteuning en begeleiding (weer) zelfstandig kunnen wonen. Van belang is dat zij participeren en integreren.

Overig: maatschappelijk verantwoord ondernemen

Organisaties zetten zich, in het verlengde van hun primaire verantwoordelijkheid, in voor het welzijn van burgers: het maatschappelijk ondernemerschap. Voorbeelden zijn de woningbouwcorporaties (wonen-welzijn-zorg, Telstar in de wijk), de lokale ondernemers, het midden- en kleinbedrijf en de onderwijsorganisaties (brede school).

4. Welke WNS-initiatieven zijn er al genomen?

Indachtig het rijksbeleid met betrekking tot WNS en haar plaats in ons Wmo-beleid is al in 2010 geanticipeerd op de implementatie ervan. Een paar voorbeelden:

Lokale welzijnsorganisaties

Verkend is wat de invoering van WNS kan betekenen. Dit was te meer noodzakelijk omdat de welzijnsorganisaties, en daarmee de burgers rekening moeten houden met de integratie van het categoriale welzijnswerk in het algemene welzijnswerk, met nog één gesubsidieerde accommodatie per wijk en met financiële taakstellingen. Eerste resultaten zijn te vinden in de subsidies 2012 aan SWV, Socius en COB.

Activiteiten van kleine organisaties

In 2011 is besloten de jaarlijkse subsidieverlening aan de zgn. kleine organisaties te herijken. Uit oogpunt van integraliteit is het wenselijk dat ook de participatie-activiteiten van deze organisaties aansluiten bij onze Wmo-uitgangspunten. In 2012 worden beleidsregels opgesteld. Het betreft hier zo'n 20 organisaties zoals scouting, speeltuinverenigingen, wijkgroeperingen en organisaties gericht op participatie van vrouwen uit minderheidsgroeperingen.

Decentralisatie van de Awbz: ondersteuning en begeleiding

Met het oog op deze decentralisatie hebben de IJmond-gemeenten in 2011 de omvang van deze nieuwe gemeentelijke taak geïnventariseerd: het aantal cliënten (huidig en te verwachten), de aard van de ondersteuning en begeleiding en het soort aanbod (huisvesting, ontmoetings- en werkgerelateerde activiteiten). Deze input wordt gebruikt bij de verdere implementatie.

Kadernota Jeugdbeleid Samenwerken aan Talent 2012-2016

Parallel aan de Wmo-visie staat de kadernota Jeugdbeleid op stapel. In 2011 zijn bijeenkomsten gehouden, waar betrokkenen als jongeren, burgers en instellingen hun visie op het jeugdbeleid in Velsen konden geven. Aspecten zijn:

- opgroei- en opvoedondersteuning: de pedagogische civil society, waarbij de eigen kracht van het kind / de jeugd en het gezinssysteem voorop staan en eerst het eigen netwerk van de cliënten wordt benut voordat professionals in beeld komen;
- opvang, onderwijs en educatie: maatschappelijke stages als opmaat voor het toekomstig vrijwilligerswerk;
- gezondheid en veiligheid: leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken, de rol van kinderen in de openbare ruimte;
- vrije tijd: via een wijkgerichte aanpak de bestaande openbare ruimte "herinrichten" voor de jeugd.

Sport

Sport draagt bij aan het welbevinden van burgers, van jong tot oud. In 2011 hebben de regiogemeenten Kennemerland een specifiek plan opgesteld. Onderdeel daarvan is een subsidie van de provincie voor de jaren 2012-2013 om het vrijwillig kader in de sport te kunnen versterken. Dit betreft het uitvoeren van twee cursustrajecten en de aanstelling van een vrijwilligerscoördinator ter ondersteuning van sportverenigingen.

5. De implementatie van WNS 2012 – 2015

Van belang wordt om vast te leggen en te monitoren hoe WNS zichtbaar en duurzaam handen en voeten gaat krijgen. Onze rol daarin komt onder meer tot uitdrukking in de subsidierelatie met de welzijnsorganisaties: in de opdrachten die zij jaarlijks krijgen en waarover zij zich verantwoorden.

Tot dusverre is het welzijn in Velsen vooral categoriaal georganiseerd. Stichting Welzijn Velsen en COB organiseren per leeftijdscategorie eigen activiteiten, in eigen buurtaccommodaties. Bij WNS werken we aan het onderbrengen van activiteiten in breed toegankelijke buurtaccommodaties, aan het terugbrengen van gesubsidieerde activiteiten en gesubsidieerde buurt-accommodaties, aan een intensiever en efficiënter gebruik van deze accommodaties (7 dagen per week, 3 dagdelen per dag) en aan de eigen kracht van de burgers en vrijwilligers. Ook kwetsbare burgers zullen meer dan nu hun weg naar deze buurtaccommodaties moeten kunnen vinden. Daarnaast ligt onze rol in de wijze waarop wij vanuit een actief burgerschap omgaan met wijkinitiatieven van burgers en vrijwilligersgroeperingen. Vanuit wijkanalyses geven wij ruimte aan wijkinitiatieven.

Omdat bij WNS juist de rol van vrijwilligers in beeld komt, geven we een aantal voorbeelden van waar we hen tegenkomen, vooruitlopend op de aangekondigde nota Vrijwilligerswerkbeleid.

Specifieke speerpunten bij de implementatie:

Wijknetwerken / wijkteams

Vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid werken bewonersgroeperingen en professionals out-reachend, signalerend samen in de wijk als ons aller oren en ogen. Initiatieven van burgers zijn essentieel, zo mogelijk ondersteund door professionals (Stichting Welzijn Velsen, MEE, Socius, CJG, woningbouwcorporaties, politie). Via de beleidsnota Wijkgerichte dienstverlening kunnen wij deze initiatieven, via het leefbaarheidsbudget, honoreren. Daarbij gaat het om eenmalige activiteiten of fysieke ideeën voor de openbare ruimte. Via de wijknetwerken worden deze initiatieven ingebracht en beoordeeld. De rol van de professionele organisaties kan zich naast eigen ondersteuning ook richten op het benaderen van andere organisaties, zoals het Oranjefonds. De rollen van de wijkteams en de vrijwilligers zullen we monitoren. Centrale vraag daarbij is of de initiatieven uit de verf komen en of het beoogde effect wordt bereikt. Dit kan leiden tot aanpassing van de facilitering. Aandachtspunt is daarbij ook of kwetsbare burgers worden bereikt.

Rol van vrijwilligers / eigen kracht van burgers

Kenmerkend voor WNS is de civil society, de eigen kracht van de burgers en de rol van vrijwilligers. Deze rol zal toenemen. Met toewijding, discipline en vooral ook plezier, voeren vrijwilligers hun taken uit. Van overheid en professionele organisaties mogen zij verwachten dat deze hen faciliteren. Omdat ons er veel aangelegen is dat vrijwilligers deze rol vervullen, mogen wij, vanuit het wederzijdse belang, verwachten dat zij deze facilitering benutten, mede om overbelasting te voorkomen. Aspecten daarvan zijn de deskundigheidsbevordering en trainingen van Sportservice, het Servicecentrum Vrijwilligers en de Velsse Gemeenschap, het mogelijk opstarten van een lokaal platform vrijwilligers, sociale activering en de verzekeringen. Daarnaast ook het versterken van de interacties tussen bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties en het activeren van vrijwilligers.

Een greep uit de vele terreinen waar we vrijwilligers tegenkomen:

In de zorg / maatschappelijke dienstverlening

Professionele organisaties als MEE, Socius, organisaties voor mensen met een verstandelijk en lichamelijk beperking, OGGZ en mantelzorg presteren onvoldoende wanneer zij niet kunnen rekenen op de inzet van vrijwilligers; zowel van individuele vrijwilligers als van vrijwilligers die georganiseerd hun taken verrichten, zoals OIG / IHD, Zonnebloem, Rode Kruis, religieuze instellingen. De taken richten zich onder meer op 'vervangende' mantelzorg, maatjesactiviteiten, ondersteuning van kwetsbare burgers bij hun administratie via de Formulierenbrigade en Wonen Plus; op bezoeken diensten en vervoer en begeleiding bij vakantieweken van gehandicapten.

In de buurtaccommodaties

Buurtaccommodaties zijn geen doel op zich. Zij fungeren als laagdrempelige ontmoetingsplaats voor alle burgers uit de buurt; zij kunnen ook fungeren als broedplaats voor educatieve, creatieve talentontwikkeling onder leiding van deskundige docenten of burgers zelf. Zie het cursusbureau van SWV, de talencursussen, huiswerkbegeleiding voor jongeren, en de culturele activiteiten. Met het oog daarop stellen wij vrijwilligers in staat hun rol waar te maken. De professional is er dan, voor zo ver van toepassing, voor het agogisch proces als ondersteuner van de vrijwilligers en / of het beheer van de accommodatie.

In de sport

De sportvoorzieningen zijn ten opzichte van 2011 volledig multifunctioneel geworden: niet alleen de sportclubs vinden hier hun honk, ook voor wie niet georganiseerd wil sporten of wie recreatief bezig wil zijn bieden de sportvoorzieningen letterlijk en figuurlijk alle ruimte.

In de wijk / bewonersgroeperingen

Naast de vrijwilligers via wijkteams kunnen burgers ook anderszins participeren en / of zich inzetten. Dit kan resulteren in nieuwe wijkinitiatieven. We denken hier aan activiteiten als het buurtproject uit Haarlem, de zgn. buuvprojecten, een 'marktplaats' voor individuele dienstenruil en aan diensten in en om het huis. Dat geldt ook voor buurtbemiddeling, een activiteit van Stichting Welzijn Velsen, politie, corporaties en gemeente, met scholing van vrijwilligers in het bemiddelen en oplossen van dreigende burencconflicten.

Als individu

Naast de collectieve beleidsinzet blijft er aandacht voor het individu. Ook in zijn rol als vrijwilliger. De facilitering via onder meer training en matching tussen vraag en aanbod vereist maatwerk. Dit vergt een extra impuls vanuit de maatschappelijke instellingen. In de opdrachtformulering /subsidieverlening komt dit aan de orde.

Bij sociale activering / onbenutte kansen

Ontwikkelingen rond ons participatiebudget zullen leiden minder trajecten bij OK van Stichting Welzijn Velsen. Deze trajecten richten zich op het toeleiden van mensen met een uitkering naar vrijwilligerswerk ter opbouw van een dagritme en het opdoen van werknemersvaardigheden. Andere activiteiten komen dan in beeld, met daarbij de noodzaak van extra ondersteuning.

maatschappelijke stages / kadernota jeugdbeleid

Leerlingen uit het voortgezet onderwijs leren om te gaan met maatschappelijke betrokkenheid via maatschappelijke stages.

Lokaal welzijnswerk: Stichting Welzijn Velsen

Spin in het web van het welzijnswerk is Stichting Welzijn Velsen, met haar vrijwilligers en professionals, deelnemers en docenten. Het huidige beleid maakt dat de rol van de vrijwilligers belangrijker wordt. Dit heeft consequenties voor de taak van professionals. Dit vergt, los van professionele vereisten, met name flexibiliteit: het vermogen om deskundigheid situationeel en op maat in te zetten.

Wij verwachten dat professionals hun focus richten op:

- ondersteuning en begeleiding van vrijwilligers, bij hun rol om van de buurtaccommodatie een ontmoetingsplaats voor de gehele omgeving te maken;
- vrijwilligers die zich via actief burgerschap inzetten voor het wijkwelzijn, de leefbaarheid in de wijk: de professional als partner in de wijkteams;
- de verbinding van kwetsbare en niet-kwetsbare burgers en dagbesteding en ondersteuning van kwetsbare burgers;
- het maatschappelijk ondernemerschap in verbinding met publieke en private organisaties.

Deze focus geldt overigens voor al onze gesubsidieerde organisaties.

Accommodaties vanwaar uit Stichting Welzijn Velsen haar taken vervult:

wijk	accommodaties	toelichting
Velsen-Noord	De Mel	Nu activiteiten in Watervliet en in De Schulpen, vanwege brand begin 2012. Per 2014 / 2015 overdracht bij oplevering Brede School
Velserbroek	De Hofstede De Koe	Activiteiten van De Veste gaan naar De Hofstede. De Koe blijft zich richten op (ambulante) jongerenwerk
Santpoort-Noord	Het Terras	Nu activiteiten onder regie van St. Dorpshuis Het Terras in Stationsgebouw. Overdracht naar SWV per 2013/2014, bij oplevering van Het Terras aan de Dinkgrevelaan
Driehuis	Driehoek	Nu nog zelfstandig buurthuis. Mogelijke integratie in nieuw Terras; dan ruimte voor initiatieven van de buurt.
IJmuiden West	De Brulboei	geen bijzonderheden
IJmuiden Zeewijk	De Dwarsligger	mix met activiteiten van wijksteunpunt Zeewijk. Mogelijke aangepaste voortzetting is in onderzoek
IJmuiden Zuid en Noord	De Spil De Drempel	mix met activiteiten van wijksteunpunt De Delta. Te zijner tijd ook inzetbaar voor bovenwijkse OK activiteiten en AWBZ

Nu draagt Stichting Dorpshuis Het Terras zorg voor het Terras. Zodra het nieuwe Terras is opgeleverd wordt SWV daarvoor verantwoordelijk. Dan is te overwegen de exploitatie van De Driehoek ook naar Het Terras over te brengen. De Driehoek komt dan vrij voor nieuwe ontwikkelingen en buurtinitiatieven. Mogelijkheid is ook het faciliteren van bovenwijkse activiteiten gericht op begeleiding en ondersteuning.

Bij de SWV-taken in De Drempel, het huiskamerproject in IJmuiden-Zuid, wordt in 2012 / 2013 onderzocht of en zo ja hoe De Drempel in zijn huidige vorm wordt voortgezet. Vanuit de intentie om kwetsbare en niet-kwetsbare burgers meer te verbinden is te overwegen om de functie onder te brengen in een buurtaccommodatie.

De raad heeft bij motie verzocht om een onderzoek naar een eventuele voortzetting van wijksteunpunt Zeewijk. Dit onderzoek, met aandacht voor de mogelijke rollen van diverse partijen, is gaande.

Door in al deze accommodaties vrijwilligers het primaat te geven en door de mix van bezoekers, zal er meer sprake zijn van vraaggerichte activiteiten, beantwoordend aan de

wensen van de deelnemers. Dit kan resulteren in aanpassing van het huidige aanbod. We verwachten ook dat vanwege de afbouw van de sectorale accommodaties de resterende accommodaties intensiever benut worden. Dit alles zullen we monitoren via de Leefbaarheidsmonitor en via klanttevredenheidsonderzoeken.

Overige welzijnsactiviteiten /-accommodaties

Naast Stichting Welzijn Velsen gaan andere organisaties een rol in WNS vervullen. Dat betreft Stichting Santpoorts Belang, met haar activiteiten voor en door vrijwilligers in en vanuit het Brederodehuys in Santpoort-Zuid. Ook hier zal uiteraard jaarlijks toetsing op plaatsvinden. Belangrijke functies (ontmoeting, vervoer, kledinginzameling) zijn voorts weggelegd voor organisaties als OIG/IHD, Rode Kruis, De Zonnebloem en de religieuze instellingen. De subsidies aan de kleine welzijnsorganisaties zijn in 2012 herijkt, via beleidsregels. Na toetsing van deze regels op de huidige praktijk kunnen we beoordelen wat dit vanaf 2013 voor de subsidieverlening betekent.

Inzet op kwetsbare burgers

Als de decentralisatie van de AWBZ een feit wordt, leidt dit tot meer specifiek beleid, in lijn met de uitgangspunten van de Wmo als geheel. Dit komt terug in de notitie over de invoering van deze decentralisatie. Rollen zijn weggelegd voor de huidige aanbieders van AWBZ-gefinancierde zorg, maar mogelijk ook voor andere organisaties als SWV, Socius en MEE via en in de zgn. wijkteams. Functies die bij de inzet op de kwetsbare burgers, gericht op het in standhouden van hun zelfstandigheid van belang zijn, worden signalering, interventie, toeleiding naar algemene voorzieningen, dagbesteding en ondersteuning en inzet op vrijwilligerswerk.

Bekostiging activiteiten

In lijn met het huidige cursusbureau van Stichting Welzijn Velsen zullen alle (vraaggerichte, door bezoekers zelf aangedragen) activiteiten voor de gemeente kostenneutraal worden, te financieren via deelnemersbijdragen en mogelijk specifieke regelingen. Om de deelname van kwetsbare bezoekers te behouden, zullen we in 2013 bezien of via de subsidieverlening aan SWV cofinanciering van één ontmoetings- en / of bewegingsactiviteit noodzakelijk is. Bij volgende activiteiten en bij overige deelnemers wordt deze deelname kostenneutraal.

6. De consequenties : de opdrachtformulering, de facilitering van de vrijwilligers(groeperingen) en verdere uitwerkingen / onderzoeken

Het benoemen van deze speerpunten betekent niet dat deze separaat worden opgepakt. Integendeel: in WNS gaat het om integraliteit, waar een ieder zijn eigen rol vervult. In de opdrachtformulering / subsidieverlening en in de facilitering van de vrijwilligers(groeperingen) ligt daar de nadruk op, met daarbij het gegeven dat er in de opdrachtformulering aan SWV en Socius per 2013 geen sprake is van een 1 op 1 overname van de huidige COB-activiteiten. Op een rij:

A. opdrachtformulering aan de welzijnsorganisaties vanaf 2013

Vanaf 2007 is gewerkt aan een andere verhouding tussen gemeente en grote organisaties. Dit heeft geresulteerd in een gewijzigde subsidierelatie: op basis van de door de raad gewenste maatschappelijke doelen, de te realiseren effecten en de daarbij behorende indicatoren, stelt de gemeente zich op als opdrachtgever; de instellingen fungeren als opdrachtnemer. Het college stelt de opdracht jaarlijks vast, en deze vormt de basis voor de offertes die de instellingen indienen. Op basis van opdracht, offerte en financieel kader verlenen we subsidie, die de organisaties verantwoorden. Bij de implementatie van WNS krijgt dit een vervolg. Ook bij de kleine instellingen is vanaf 2013 sprake van subsidie op basis van gewenste maatschappelijke doelen.

Concreet betekent dit onder meer voor:

Stichting Welzijn Velsen:

Van Stichting Welzijn Velsen verwachten wij dat zij zich conform de opdrachtformulering op maat en voor zo ver nodig inzet op:

- resultaatgerichte, flexibele ondersteuning van (groepen) vrijwilligers bij het (doen) organiseren en uitvoeren van publiek toegankelijke activiteiten in de buurtaccommodaties. Bijvoorbeeld via het ambulante jongerenwerk, buurtsportcoaches, agogisch medewerkers en de inzet van beheerders;
- resultaatgerichte, flexibele ondersteuning van vrijwilligers in de wijk bij wijkinitiatieven op basis van wijkanalyses. Bijvoorbeeld via buurtcontact en buurtbemiddeling;
- resultaatgerichte, flexibele ondersteuning gericht op wijkraadplegingen, buurtcontactavonden, om zo een bredere doelgroep te bereiken;
- individuele ondersteuning van (aspirant-)vrijwilligers, zoals via het Servicecentrum Vrijwilligers met resultaatgerichte en flexibele werving, bemiddeling bij vraag en aanbod, begeleiding, nazorg;
- resultaatgerichte, flexibele ondersteuning van kwetsbare burgers bij hun deelname aan activiteiten in de accommodaties. Bijvoorbeeld via open eettafels en bewegingsactiviteiten;
- een ruimhartig, open en multifunctioneel gebruik van de buurtaccommodaties (7 dagen per week, 3 dagdelen per dag). Bijvoorbeeld via onderhuur, inhuur van organisaties die nu nog een eigen accommodatie huren, extra openstelling;
- stimuleren van vrijwilligers om zich toe te rusten op hun rol en taken;
- opstarten van een lokaal platform van vrijwilligers;
- signalering van knelpunten, en preventief bijdragend aan de oplossing ervan. Bijvoorbeeld via nieuwe werkwijzen en deelname aan wijkteams;
- (voormalige) OK-deelnemers als vrijwilligers.

De kleine organisaties:

Van de kleine organisaties die vanaf 2013 voor subsidie in aanmerking komen, verwachten wij dat zij:

- hun activiteiten inrichten op maatschappelijke participatie en de maatschappelijke actualiteit in lijn met de Wmo-visie 2012 -2015;
- vrijwilligers motiveren zich toe te rusten op hun rol, taken en verantwoordelijkheden.

B. verdere uitwerkingen

Er zijn diverse onderzoeken aangekondigd ter facilitering en monitoring van WNS. Genoemd zijn:

- onderzoek naar ruimere openstellingsmogelijkheden van sportaccommodaties;
- onderzoek naar de wenselijkheid van een zelfstandig voortzetten van De Drempeel, De Driehoek en wijksteunpunt Zeewijk;
- monitoring van wijkinitiatieven met de rol van de vrijwilligers in de wijkteams;
- monitoring van het gebruik van de buurtaccommodaties;
- monitoring van de invoering van kostendeckende eigen bijdragen.

Hiermee gaan we aan de slag met de betrokkenen, en rapporteren daarover aan de raad. De implementatie van WNS vraagt van iedereen veel energie. In de periode 2013 - 2015 krijgt dit inhoud. Met de raad gaan wij in overleg over de wenselijkheid van prioritering of een pilotgewijze invoering. We kiezen er voor om met alle speerpunten, gezien hun onderlinge verbanden, in 2013 een start te maken.

7. Communicatie

In lijn met het voorgaande: Wmo en WNS hebben een grote impact. Er is er geen vanzelfsprekend recht op voorzieningen, de eigen verantwoordelijkheid staat voorop, de aandacht voor een ander is noodzakelijk en dit vraagt om flexibiliteit. In het publieke domein leidt dit mogelijk tot andere verhoudingen. Wij luisteren naar burgers en organisaties, en zijn aanspreekbaar op onze verantwoordelijkheden en taken; burgers en organisaties zullen wij aanspreken op hun rollen en taken.

We vinden het vanzelfsprekend om hierover actief informatie te verstrekken, bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van de sociale media. In het afgelopen jaar zijn er ter voorbereiding op de Wmo-visie bijeenkomsten gehouden. WNS stond hier prominent geagendeerd. Ook de Wmo-raad heeft zich hierin uitgesproken.

Ook bij de implementatie van WNS is het van belang in goed overleg met onze maatschappelijke organisaties naar buiten te treden.

8. Financiën

Bij de raming van de middelen ter uitvoering van deze notitie is uitgegaan van de door de raad vastgestelde meerjarenbegroting 2011 – 2015, de begroting 2013 en voorts de Burap en de Perspectiefnota 2012. Het betreft hier de volgende budgetten:

- de huidige subsidies ten behoeve van Stichting Welzijn Velsen, Stichting Het Terras en COB / Zorgbalans
- de beëindiging van de subsidie aan COB / Zorgbalans per 1 januari 2013
- de door de raad vastgestelde structurele bezuinigingen conform de meerjarenbegroting 2011-2015 en de partiële vrijval van restende budgetten voor WNS
- de budgetten 2012 van de zgn. kleine participatie-instellingen, van in totaal € 197.000,-
- de budgetten ten behoeve van wijkinitiatieven (ter uitvoering van de nota wijkgerichte dienstverlening) ad € 70.000,-.

	2012	2013	2014	2015
Subsidie Stichting Welzijn Velsen	2.704.450	2.728.4	2.795.1	2.795.1
Subsidie Het Terras	24.000	50	25	25
Extra subsidie SWV ivm beëindiging COB	880.04	66.675		
Subsidie COB	9	-	-	-
Wijkinitiatieven	0	70.00	70.00	70.000
Kleine subsidies welzijn	9	197.27	197.27	197.2
Besluitvorming Burap/Perspectiefnota: vorming reserve/voorziening ivm Wijksteunpunt Zeewijk	pm	15.000	15.000	15.000
incidenteel beschikbare middelen		400.00	150.00	-
TOTAAL	8	3.875.77	3.227.404	3.077.404
bezuinigingstaakstelling		PM 00-	200.00	450.00
			0-	00-
				600.0

Binnen dit kader geldt ter uitvoering hiervan de BCF-opdrachtformulering 2013, zoals vastgesteld door het college op 26 juni 2012.

9. Samenvattend tot slot

Ter uitvoering van de op 1 december 2011 vastgestelde kadernota Samen aan de slag is deze deelnotitie Welzijn Nieuwe Stijl, basis voor het lokale welzijnswerk, het vrijwilligerswerk en de wijkgerichte dienstverlening opgesteld. Belangrijke doelen van het beleid zijn een grotere rol van burgers en vrijwilligers bij de inrichting van het welzijnswerk (meer vraaggerichte activiteiten; wijkinitiatieven), met een daarop afgestemde inzet van de professionals (nl. ter ondersteuning van vrijwilligers; op basis van behoefte, en waar nuttig en nodig), een effectieve besteding van de subsidies, nl. ter uitvoering van gewenst vastgesteld Wmo-beleid en tot slot meer mogelijkheden om via subsidieverlening in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen en initiatieven van burgers.

We verwachten dat dit duurzaam leidt tot meer participatie van burgers en daarmee tot meer betrokkenheid bij de leefomgeving, tot meer activiteiten die aansluiten op de vraag en niet in het minst tot een effectieve inzet van onze gemeentelijke subsidies voor Welzijn nieuwe stijl. Kortom: samen aan de slag!